

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2004 M. GRUODŽIO 24 D. NUTARIMO NR. 1656 „DĖL
NEDARBO SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ IR DALINIO DARBO
IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
(TAP-20-108) (19-15231(2))**

2020-02-13 Nr. NV-418

Vilnius

Rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Tikslas: Pakeisti Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatus ir Dalinio darbo išmokų nuostatus, atsižvelgiant į Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pasikeitimus bei praktikoje kylančius klausimus dėl šių išmokų skyrimo ir mokėjimo.

Esama situacija:

- Nuo 2020 m. sausio 1 d. įsigalioja Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimai, nustatantys, kad ne viso mėnesio nedarbo draudimo išmoka apskaičiuojama pagal kalendorines to mėnesio dienas; jeigu dalinio darbo išmoką gaunantis asmuo gauna ligos išmoką, dalinio darbo išmoka jam nemokama, o po ligos jos mokėjimas tęsiamas, jeigu dar nepasibaigęs laikotarpis, kuriam buvo paskirta ši išmoka; dalinio darbo išmokos mokėjimas nutraukiamas įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti darbdaviui nemokumo bylą; atsisakyta nuostatos, kad dalinio darbo išmokos mokėjimo laikotarpiai įskaitomi į nedarbo draudimo išmokos mokėjimo laikotarpius.
- Nedarbo draudimo nuostatai numato, kad bedarbiams, gaunantiems ligos išmoką dėl laikinojo nedarbingumo, atsiradusio jiems dirbant, kai bedarbio statusas buvo sustabdytas ar panaikintas, nedarbo draudimo išmoka pradedama mokėti (jos mokėjimas atnaujinamas) baigus mokėti ligos išmoką, tačiau tai neatitinka Įstatymo 13 str. 1 d. nuostatų. Nėra reglamentuotas permokėtos nedarbo draudimo išmokos išieškojimas.
- ES Teisingumo Teismas pripažino, kad nedarbo dienos, už kurias buvusiai Europos Bendrijų pareigūnui, buvo išmokėta nedarbo pašalpa, turi būti prilyginamos darbo laikotarpiui, jei pagal nacionalinius teisės aktus nedarbo dienos, už kurias mokama nedarbo draudimo išmoka, prilyginamos darbo laikotarpiui.

Esmė, nauda:

Nedarbo socialinio draudimo išmokų nuostatuose siūloma:

- nustatyti, kad bedarbiams, gaunantiems ligos išmoką, kai bedarbio statusas buvo sustabdytas ar panaikintas, iš nedarbo draudimo lėšų mokama tik nedarbo draudimo išmokos dalis, viršijanti gaunamą ligos išmokos sumą;
- papildyti, kad nustatant užsienyje dirbusio asmens teisę į nedarbo draudimo išmoką, įskaitomi laikotarpiai, kuriais asmuo buvo draudžiamas pagal ES institucijų bendrą socialinės apsaugos sistemą;

- numatyti, kad permokėta nedarbo socialinio draudimo išmokos suma išieškoma iš asmenų, dėl kurių kaltės ji buvo permokėta, jei, perskaičiavus nedarbo draudimo išmoką, nustatoma, kad ji jau išmokėta.

Dalinio darbo išmokų nuostatuose siūloma:

- numatyti darbdaviui ne tik teisę, bet ir pareigą, kilus neaiškumų ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui pareikalavus, pateikti dokumentus, pagrindžiančius svarbias ekonomines dalinio darbo išmokų skyrimo priežastis;
- sukonkretinti dalinio darbo išmokos mokėjimo sustabdymo ir atnaujinimo momentus (kad sustabdoma nuo pirmosios laikinojo nedarbingumo dienos, o atnaujinama nuo kitos dienos po to, kai pasibaigė laikinasis nedarbingumas, jeigu dar nepasibaigė laikotarpis, kuriam išmoka buvo paskirta);
- numatyti, kad dalinio darbo išmokos mokėjimas nutraukiamas, iškėlus darbdaviui nemokumo bylą, nuo teismo nutarties iškelti darbdaviui nemokumo bylą įsiteisėjimo dienos;
- papildyti, kad ne viso mėnesio dalinio darbo išmoka apskaičiuojama pagal kalendorines to mėnesio, už kurį ji mokama, dienas;
- pripažinti netekusiais galios nebeaktualius punktus.

Numatoma nauda: Aiškesnis ir veiksmingesnis nedarbo socialinio draudimo ir dalinio darbo išmokų skyrimo ir mokėjimo teisinis reglamentavimas.

Derinimas: Projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija ir patikslintas pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos ir Teisingumo ministerijos pastabas ir pasiūlymus (argumentai dėl siūlymo ES pareigūnų darbo laikotarpių sumavimo nuostatas nustatyti keičiant Nuostatų 24 punktą pateikti derinimo pažymoje).

Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas nesusijęs su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimu.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime ir patikslinus pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aušra Gratulevičienė

tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lr.lt